

Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2015 г.: подкрепа за държавите членки за по-висока ефективност на техните правосъдни системи

Брюксел, 09 Март 2015

Днес Европейската комисия публикува [Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2015 г.](#), в което се съдържа обзор на качеството, независимостта и ефикасността на правосъдните системи на държавите членки.

Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието е инструмент за информация, чиято цел е да помага на държавите членки да постигнат по-ефективно правосъдие, като им предоставя обективни, надеждни и сравними данни относно техните системи за гражданско, търговско и административно правосъдие.

„Ефективната правосъдна система е основен стълб на всяка демокрация. Реформите в системата на правосъдието имат ключова роля за утвърждаване на общите ценности на Съюза и за създаване на благоприятната инвестиционна среда, от която се нуждаем за постигането на устойчив растеж”, заяви Вера Йоурова, комисарят на ЕС по въпросите на правосъдието, потребителите и равнопоставеността между половете. *„През 2014 г. повечето държави членки провеждаха реформи в правосъдните си системи и Комисията приветства и подкрепя техните усилия. По-ефективните правосъдни системи ще доведат до повишаване на взаимното доверие между държавите членки. Съзнаваме, че е нужно време, за да дадат резултати реформите в системата на правосъдието, но виждаме някои обнадеждаващи признаци в новото Информационно табло. Уверена съм, че държавите членки ще провеждат реформите решително и неотклонно”*.

Информацията подпомага европейския семестър — годишния процес на координация на икономическите политики в ЕС. Заедно с оценките за отделните държави Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието спомага да се идентифицират потенциални слабости и да се насърчат държавите членки да провеждат, където е необходимо, структурни реформи в областта на правосъдието.

Ето някои от основните констатации от Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2015 г.:

- Наблюдава се **подобрене на ефективността на правосъдните системи** в държавите членки. Положението обаче се различава значително за различните държави членки и показатели. За реализирането на ползите от реформата в правосъдните системи е необходимо време.
- **Продължиха усилията за увеличаване на използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за съдебните системи.** Въпреки това показателите разкриват слабости в редица държави членки — както по отношение на ИКТ инструментите, на разположение за целите на администрацията и управлението на съдилищата, така и по отношение на електронната комуникация между съдилищата и страните по делата.
- В по-голямата част от държавите членки **над 20 % от съдиите са преминали текущо обучение по право на ЕС или по право на други държави членки.** Това равнище е значително над годишната цел от 5 % за практикуващите юристи, които трябва да бъдат обучени, с цел постигане до 2020 г. на целта от 50 %.
- По-голямата част от държавите членки предоставят **безплатен онлайн достъп за широката общественост до съдебни решения по граждански и търговски дела.**
- **Колкото по-висока е съдебната инстанция, толкова по-малък е дялът на жените съдии.** Макар да се наблюдава положителна тенденция при дяла на жените професионални съдии на първа и втора инстанция, то при върховните съдилища в повечето държави членки трябва да бъдат положени допълнителни усилия за постигането на равнопоставеност между половете на ниво 40—60 %.

Сегашното трето издание на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието (за информацията относно предишните издания, вж. [IP/13/285](#) и [IP/14/273](#)) има за цел да се идентифицират възможни тенденции в трите основни направления: **ефикасност, качество и независимост на правосъдието**. В него се съдържат нови показатели и по-точни данни, основаващи се на нови източници на информация, например относно ефикасността на съдилищата в областта на обществените поръчки и правата върху интелектуална собственост.

Включени са нови параметри, като например използването и насърчаването на алтернативни методи за решаване на спорове, включително потребителски спорове, качеството на онлайн процедурите за иски с малък материален интерес, комуникационните политики на съдилищата и дялът на жените професионални съдии. В Информационното табло също така се разглеждат факторите, които могат да спомогнат да се повиши качеството на съдебните системи.

Следващи стъпки

Констатациите от Информационното табло ще бъдат взети предвид при текущите специфични за всяка държава анализи, изготвяни в рамките на [европейския семестър](#) за 2015 г. (за актуална информация относно европейския семестър за 2015 г., вж. [IP/15/4504](#) и [МЕМО/15/4511](#)).

Тези констатациите се вземат под внимание също и при определянето на приоритетите за финансиране по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) по отношение на реформите в правосъдните системи. Въведени бяха специални показатели, с които да се следи ефективността на подкрепата от ЕСИФ.

Контекст

В Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2015 г. са събрани данни от различни източници, по-специално данни, предоставени от Европейската комисия за ефикасност на правосъдието (СЕРЕЈ) на Съвета на Европа, която събира данни от държавите членки. В него се използва също така информация, получена от други източници, например в рамките на тясното сътрудничество с Европейската мрежа на висшите съдебни съвети (ENCJ).

В Информационното табло се разглеждат същите показатели както през 2014 г., като са използвани също някои допълнителни източници на информация:

- **Ефикасност на правосъдните системи:** показатели за ефикасност на производствата: продължителност на производствата, дял на приключените производства и брой висящи дела.
- **Показатели за качество:** обучение, наблюдение и оценка на дейността на съдилищата, използване на проучвания за удовлетвореността, бюджет и човешки ресурси.
- **Независимост:** в Информационното табло се представят данни за възприемането за независимост на правосъдната система, предоставени от Световния икономически форум (СИФ) в неговия годишен доклад за глобалната конкурентоспособност. Информационното табло за 2015 г. също така предоставя актуализирана информация относно правните гаранции, представени миналата година, и разширява сравнителния преглед относно структурната независимост.

С Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието се подпомага работата в рамките на [европейския семестър](#), като се идентифицират свързани с правосъдието проблеми, на които е нужно да се обърне специално внимание. Наред с оценката на положението в отделните държави членки, Информационното табло за 2014 г. послужи при изготвянето на [специфични за всяка държава препоръки](#) в областта на правосъдието за дванадесет държави членки (България, Испания, Хърватия, Ирландия, Италия, Латвия, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словакия и Словения). По този начин то подпомага ЕС и държавите членки в изграждането на по-ефективни правосъдни системи в услуга на гражданите и бизнеса. Това ще спомогне за укрепване на стратегиите за растеж в съответните държави и в целия ЕС.

С Информационното табло не се прави едно-единствено общо класиране, а се извършва преглед на функционирането на всички съдебни системи въз основа на различни показатели, които са от общ интерес за всички държави членки. С Информационното табло не се насърчава конкретен вид правосъдна система и всички държави членки се разглеждат на равна основа. Независимо от модела на националната правосъдна система или правната традиция, на които тя се гради, няколко основни параметъра на ефективната правосъдна система са навременност, независимост, финансова достъпност и лесен достъп до нея.

Summary of the Justice scoreboard: [Factsheet](#)

[Annotated graphs](#) with the full figures

[Questions and answers](#) on the 2015 EU Justice Scoreboard

European Semester: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/index_en.htm

Webpage of Věra Jourová, EU Commissioner for Justice: http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/jourova_en

Follow the Commissioner on Twitter: [@VeraJourova](#)

Follow EU Justice on Twitter: [@EU_Justice](#)

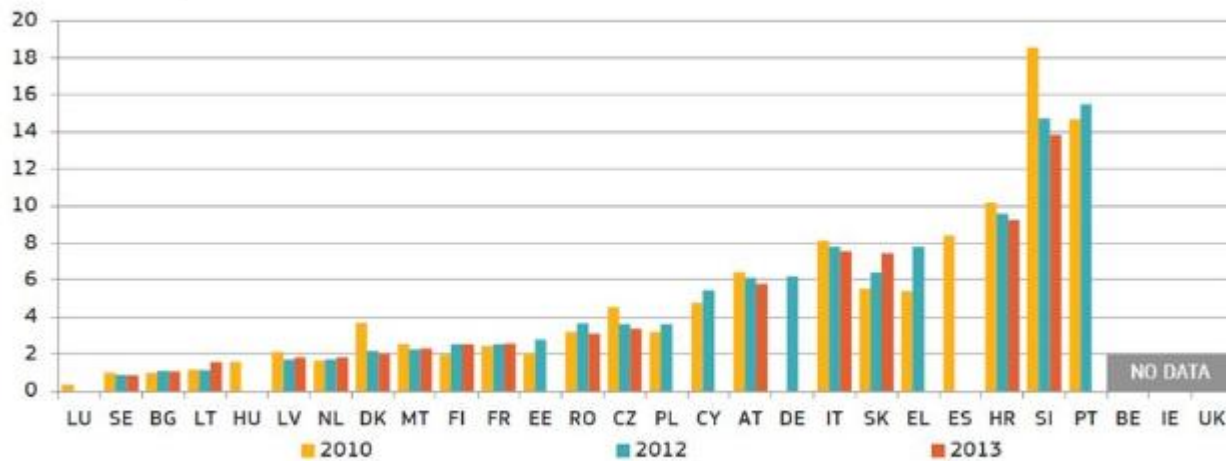
ANNEX

Efficiency

Figure 10

Number of civil, commercial, administrative and other pending cases* (First instance/per 100 inhabitants)

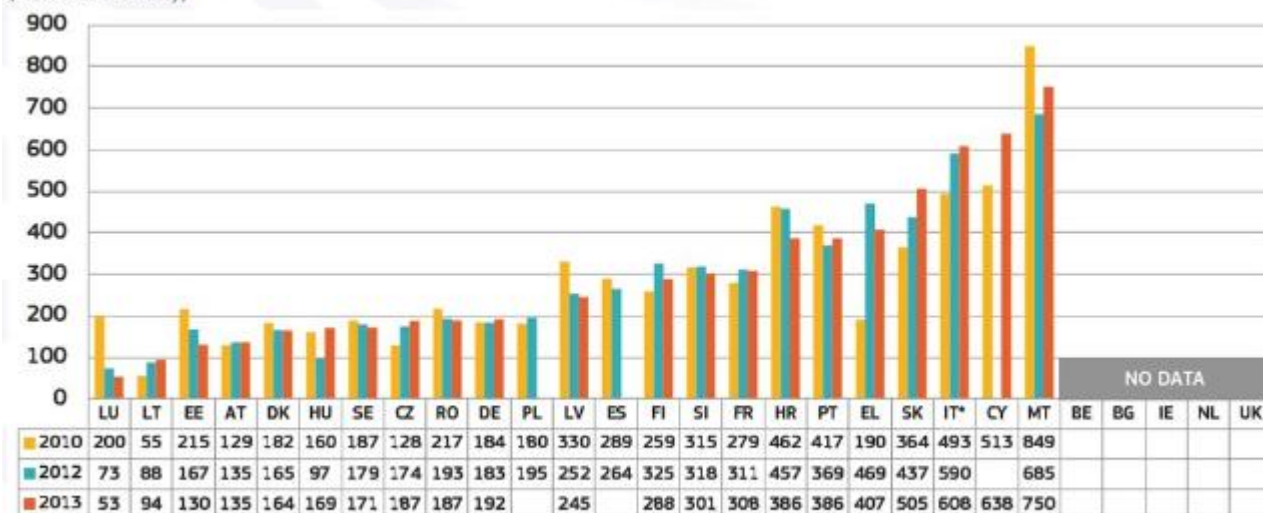
source: CEPEJ study

* Comparisons should be undertaken with care as some Member States reported changes in the methodology for data collection or categorisation (CZ, EE, IT, CY, LV, HU, SI) or made caveats on completeness of data that may not cover all Länder or all courts (DE, LU). Changes in incoming cases may allegedly explain variations in LT and SK. In DK the digitalization of the land registry may allegedly explain the decrease in pending cases.

Time needed to resolve litigious civil and commercial cases (First instance/in days)

(source: CEPEJ study)¹

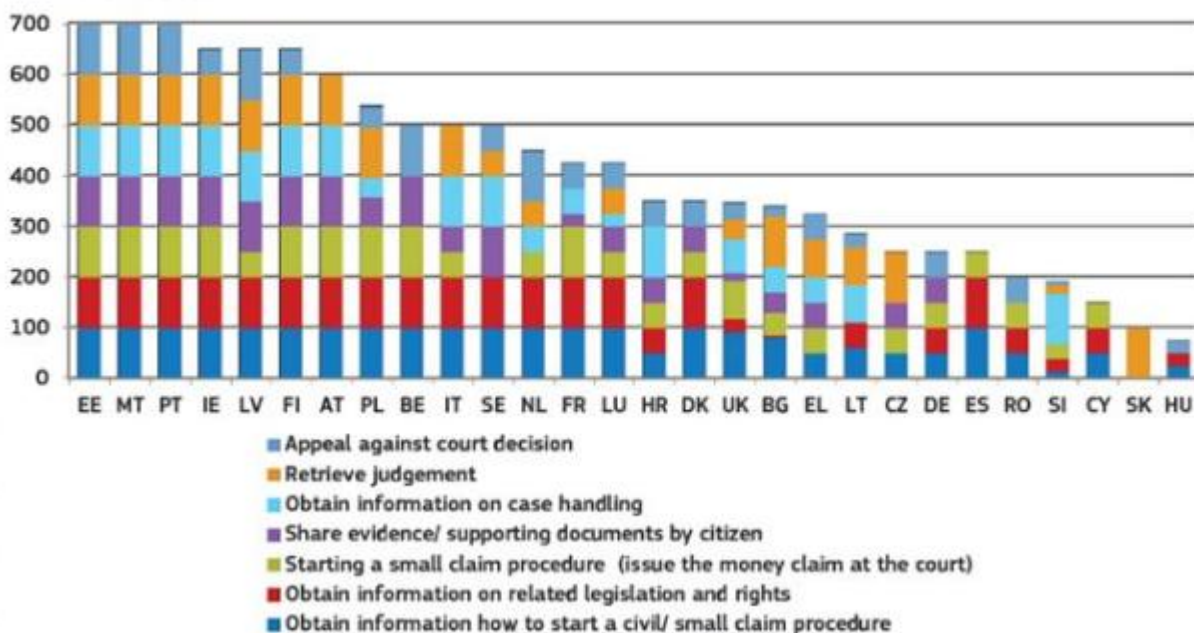

¹ Comparisons should be undertaken with care, as some Member States reported changes in the methodology for data collection or categorisation (CZ, EE, IT, CY, LV, HU, SI) or made caveats on completeness of data that may not cover all Länder or all courts (DE, LU). NL provided a measured disposition time, but it is not calculated by CEPEJ.

Efficiency

Benchmarking of small claims procedures online (for each category maximum 100 points, in total maximum 700 points)

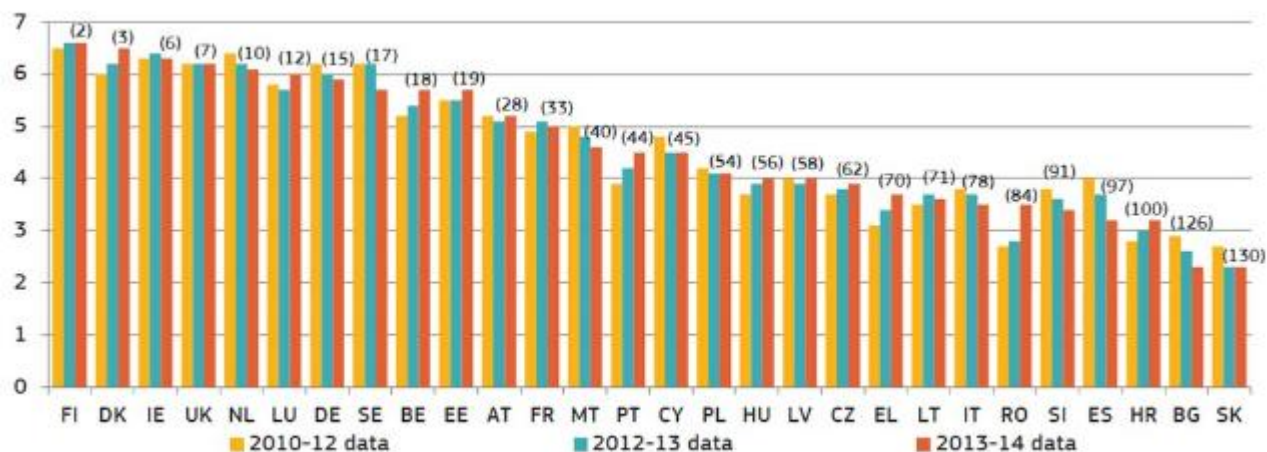
(source: study prepared for the European Commission, Directorate-General Communications Networks, Content and Technology)

Independence

Perceived judicial independence* (perception – higher value means better perception)

source: World Economic Forum²⁴

* The number in brackets displays the latest rank among 144 countries in the world.

IP/15/4575

Лица за контакти с медиите

[Christian WIGAND](mailto:Christian.WIGAND@ec.europa.eu) (+ 32 2 296 22 53)

Въпроси на граждани:

[Europe Direct](http://ec.europa.eu/europe-direct) на телефон [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) или на електронния адрес [на информационната служба](mailto:europa-direct@ec.europa.eu)